

Jaarverslag adviesraad W&I Arnhem 2020

In dit jaarverslag legt de Adviesraad Werk & Inkomen (Participatiewet) verantwoording af over de verrichte werkzaamheden van het afgelopen jaar. Leidend voor de werkzaamheden van de adviesraad zijn de "verordening", het huishoudelijk reglement en de participatie wet. De Adviesraad geeft gevraagd en ongevraagd adviezen aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem over beleid en beleidsvoornemens met betrekking tot W&I. Vanuit de vele contacten in de samenleving streeft de Adviesraad W&I van de gemeente Arnhem naar het geven van onafhankelijke adviezen en signalen op het terrein van werk en inkomen (schulden, armoede en inburgering). De Adviesraad vindt het essentieel burgers en belangenorganisaties actief te betrekken bij het vormen van onze adviezen. Daarnaast zorgen wij voor het onderhouden van contacten met de beleidsadviseurs en programmamanagers, zodat wij vroegtijdig betrokken worden bij het tot stand komen van het W&I beleid, en wij intensief kunnen volgen van- en betrokken blijven bij maatschappelijke ontwikkelingen

De visie en missie zijn gestoeld op een aantal uitgangspunten: onafhankelijkheid, transparantie, respect en kwaliteitsbewustzijn. De Adviesraad doet dit o.a. op de volgende manieren.

Algemeen

Nederland is in maart 2020 geconfronteerd met een corona pandemie (Covid19), met als gevolg een lockdown en vele maatregelen. Dit heeft (naast de medische invalshoek) ook verstrekkende negatieve gevolgen voor de gehele economie gehad, en heeft dit nog steeds. De gemeentes zijn vooral betrokken bij de uitvoering van het managen van de verschillende gevolgen, armoedebestrijding, mensen aan het werk blijven houden, etc. Er worden onder voorwaarden vele financiële steunpakketten gegeven door de overheid. Door het decentrale systeem (overheid/gemeente) zijn vooral gemeentes aan zet om tot een goede uitvoering te komen. Ondanks deze crisis is de gemeente ook gehouden om alle acties te continueren die ook vóór deze crises al aan de orde waren. De adviesraad heeft begrip voor de ingewikkelde taak waar Arnhem voor staat. Maar juist nu is het zaak om de vaart er in te houden, ook onder moeilijke omstandigheden. Er wordt nu veel meer online vergaderd, ook door de adviesraad zelf. Dit was wennen maar het blijft zaak dat we bij de les blijven.

Adviesraad Wmo/Jeugd en W&I

Er heeft een evaluatie plaats gevonden over het functioneren van de adviesraden. Dit is begeleid door De Koepel (zie eindrapportage Petra van der Horst). Het eindresultaat is dat de adviesraden Jeugd en Wmo vanaf 2021 opgaan in één adviesraad Jeugd/Wmo. Er blijft een aparte adviesraad W&I. De wet Wmo en Jeugd hebben meer raakvlakken dan wel overlap, met elkaar. De participatiewet echter nauwelijks met Wmo en Jeugd.

Heimiddag: missie, werkwijze en focus

De hei-dagen zijn nodig om samen in gesprek te gaan en als team een beeld te krijgen welke kwaliteiten wij als individu en als team in huis hebben. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van diverse tools zoals o.a. de MBTI.

Vanaf 2017 zijn wij daarmee aan de slag gedaan en er is uitvoerig gesproken over het doel van ons bestaan als adviesraad en waar onze focus ligt vanuit o.a. Paradigma's in het sociaal domein, waarbij de drie wetten in één sociaal domein: de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo, uitvoerig worden belicht. Dit kaartenboek brengt deze verschillende paradigma's in kaart en is naast de verordening en huishoudelijk reglement basis voor de werkwijze van de adviesraad werk en inkomen. Daarnaast hebben we de visie, missie en kernwaarden als volgt uitgediept:

Visie: wat willen we zijn: "Wij willen kwalitatief goede adviezen verstrekken waardoor wij een erkend, volwaardig en onafhankelijk adviesorgaan zijn."

Missie: waarom bestaan we: Onze missie is het gevraagd en ongevraagd, op een pragmatische, concrete en flexibele manier, de gemeente Arnhem adviseren over het beleid ten aanzien van het Sociaal Domein. Met als bijzonder aandachtspunt: Werk & Inkomen.

De kernwaarden: waar geloven wij in: de kernwaarden die wij daarbij hanteren zijn verwerkt in de missie en visie en in hoofdstuk 2 nader beschreven.

Onze strategie: wat moeten we doen, onze aanpak: Onze aanpak is om ons goed in te lezen, kennis te vergaren en ons te laten informeren door allerlei partijen en belanghebbenden. Vervolgens wordt die wetenschap en kennis vertaald in de richting van concrete kwalitatief goede adviezen ten behoeve van beleid (inclusief uitvoering) van de gemeente Arnhem (mondeling en schriftelijk). De volledige werkwijze is uitgewerkt in boekvorm en tevens samengevat, waarin de kern van de werkwijze duidelijk staat omschreven in twee pagina's op onze website. Beide hebben we aangeboden aan B&W.

Voor het uitgangspunt samenwerking tussen de raden is vastgesteld: samenwerken waar je elkaar versterkt en daarbuiten vooral de eigen focus houden. Hetzelfde geldt voor het samenwerken met de andere 3 raden. De adviesraad W& I is tot de conclusie gekomen dat het sociaal domein verdeeld is naar 3 aparte adviesraden, maar dat dit ook in de wet verankerd ligt. Vanuit de gemeente is dit ook zichtbaar en wordt ervoor gekozen om de samenwerking vorm te geven door vanuit eigen expertside middels werkgroepen, zaken in te brengen. Dit is gebeurd met het nieuw te vormen beleid "Armoede", waar de adviesraad W& I actief aan heeft bijgedragen vanuit ervaring en expertise van de beide werkgroepen.

Daarnaast is verwezen naar de eerdere adviezen welke door W&I met betrekking tot armoede vanaf 2017 zijn opgesteld en aangeboden.

Planning agenda en onderwerpen Heidag 15 januari 2021.

De vraag of deze doorgang kan vinden moet nog worden afgewacht aangezien de coronamaatregelen frequent wijzigen en fysieke samenkomst niet mogelijk is, wat voor de Heidag zeker noodzakelijk is.

1. Speerpunten werkgroepen 2021-2022
2. Wijziging huishoudelijk reglement; voorstel bespreken
3. Bespreken begroting
4. Werkwijze en doorontwikkeling; nog aanvullingen?
5. Visie sociaal domein verscherping vanuit W&I
6. Inclusie uitdagingen en corona in huidige gepolariseerde samenleving –voor welke maatschappelijk uitdaging staan wij en hoe beïnvloedt dat onze bijdrage als leden van de adviesraden W&I
7. Hoe zien wij de voortgang dossier samenwerking inclusief overleggen, wat kan anders (voorstel thema's Jan)

8. Website achterkant en voorkant website; dekt dit voldoende de lading
9. Besloten moet ook worden hoe we omgaan met adviesraad mail
10. MBTI ter afsluiting en eventuele vragen

Kennis bevordering bijeenkomsten d.m.v. gastsprekers

W& I gelooft in kennis en deskundigheidsbevordering en daarvoor werden in 2020 regelmatig gastsprekers uitgenodigd. Dit kon zijn met betrekking tot beleid, dus de beleidsadviseur inburgering, maar ook initiatieven of organisaties uit de wijken zoals De Wasplaats, 2switch, Rabobank en vele anderen. Dit is om feeling te houden met de verschillende organisaties die sterk verbonden zijn met het burgerperspectief. Dit jaar is als hoogtepunt een gastspreker vanuit de FNV geweest om een toelichting te geven op de landelijke actie 14 euro minimumloon. Hieruit blijkt dat de minimumlonen al sinds 2008 achter zijn gebleven bij de geboekte winsten en inflatie index. Dit heeft geleid tot chronische inkomstekorten met de daarbij behorende consequenties (armoede, schulden etc). Meer gastsprekers die op planning stonden hebben helaas door corona geen doorgang kunnen vinden.

Werkgroepen werk en inkomen:

De adviesraad werkt al langere tijd in werkgroepen per thema. Inmiddels heeft zich hier een duidelijk onderscheid geprofileerd in twee werkgroepen waar met 2 of 3 mensen aan een hoofdthema wordt gewerkt. Dit zijn de werkgroepen : werkgroep werk, werkgroep Scalabor en WSP en werkgroep inkomen. Hieronder vallen een aantal dossiers of thema's, waarbij gebruikt wordt gemaakt van externe vrijwilligers die meedenken, waar nodig.

In 2020 heeft de adviesraad Werk & Inkomen diverse dossiers gevolgd te weten:

- Reorganisatie afdeling W&I bij de gemeente.
- Doorbraak naar werk, activerend werk
- Armoede bij ondernemers en ZZP'ers, schuldhulpverlening en inburgering
- Overlap tussen de gemeenteprogramma's "doorbraak naar werk" en "zorg dichterbij"
- Programma "Van wijken weten" waarbij integraal wordt gekeken welke onderwerpen er spelen in de wijken. Dit is een integraal thema vanuit alle raden. Gezamenlijk worden met 2/3 afgevaardigden uit de drie raden de wijkteams en teams leefomgeving bezocht, waarbij in 2018 integraal advies is opgesteld
- De Perspectiefnota, waar de drie raden gezamenlijk hebben gekeken naar de bezuinigingen waarbij ook een advies is opgesteld in 2019.
- Naast de formele adviezen zijn er diverse aanbevelingen gedaan tijdens de overleggen met bestuursadviseurs en betrokken organisaties. Deze zijn terug te vinden op de site adviesraadarnhem.nl

Plenaire overleg (ook digitaal)

Door de pandemie zijn er minder bijeenkomsten geweest. Er is veel tijd verloren gegaan in de nieuwe werkwijze die ons allen overspoeld is. Dat was zoeken in zowel onze eigen contacten onderling als ook met de verschillende ambtenaren.

Het streven blijft: één keer per maand overleg; van dinsdag is vrijdag de voorkeursdag geworden. Maandelijks is er overleg waarbij in de agenda de verschillende themadossiers worden besproken waar de werkgroepen mee aan de slag zijn gegaan. Ook nieuwe signalen of inbreng worden besproken tijdens dit overleg. De voorzitter verzamelt de mededelingen waarin nieuwe projecten, adviesaanvragen of uitnodigingen voor bijeenkomsten worden medegedeeld. Er wordt samen gekeken wie dit het beste op kan pakken en bij wie dit past. Nieuwe adviezen worden ook ingebracht en besproken waarbij iedereen er van tevoren kennis heeft kunnen nemen. Het doel is elkaar versterken.

Kwartaal overleggen

De werkgroepen houden kwartaal overleggen met de wethouder en de desbetreffende bestuursadviseurs. Hier worden de belangrijkste thema's aangekaart en besproken wat nieuwe te verwachte ontwikkelingen zijn. Op de planning staan doorbraak naar werk, en zorg dichterbij.

Terugkoppeling over gegeven adviezen blijft moeizaam verlopen, ondanks duidelijke afspraken. Afgesproken is bij een nieuw advies of aanbevelingen de eerdere adviezen opnieuw te benoemen met daarbij of deze wel of niet zijn meegenomen in het beleid. Dan blijft het in the picture.

Gezamenlijke bezoeken wijkteams

Al vanaf het begin brengen de leden van de adviesraden regelmatig een (werk)bezoek bij de wijkteams en teams leefomgeving om informatie op te halen en uit te wisselen. Met betrekking tot de Participatiewet merkt de adviesraad werk en inkomen op dat dit in de wijkteams en teams leefomgeving nog steeds onvoldoende aandacht krijgt. De reorganisatie van de afdeling W&I van de gemeente betekent dat er werkconsulenten dichterbij komen te werken naast het SWT. De resultaten hiervan hebben wij nog niet gezien.

Algemene planning 2020 en overleggen

Bij de doorontwikkelingen van de raden is besloten dat Jeugd/WMO één raad gaan vormen met als startdatum januari 2021. Hier ligt het accent op en dat heeft tot gevolg dat er een aantal zaken wijzigen, want zij krijgen nu één voorzitter. Daarvoor is een vacature geplaatst en een kandidaat gekozen: Martin Knoop. Als voorzitter nam Hanneke afscheid, maar zij zet haar taken voort als algemeen lid van de adviesraad Jeugd. Daarbij zal ook W& I zich verder door ontwikkelen middels heidagen. Nieuwe ontwikkelingen worden aangevuld en meegenomen in het bestaande dossier werkwijze adviesraden W&I . Deze is te vinden op de website.

Voorzitters overleg

Bij de laatste voorzittersoverleggen zijn een aantal punten aan de orde geweest welke door het jaar heen verder vorm hebben gekregen (zie hieronder):

1. **Wijkteams** hoe gaan we dit komend jaar doen (planning, terugkoppelingen; een afgevaardigde van de drie raden (rekening houdend met problematiek of thema's in de wijken). Uitwerken hoe we dit vorm willen geven, gebaseerd op de ervaringen.
Vanuit W&I is er zoveel mogelijk gecontinueerd met de wijkbezoeken gecombineerd met leden van Jeugd en WMO, waarvan elk bezoek wordt afgesloten met een verslag. Jolanda verzamelt vanuit W& I de verslagen en koppelt deze terug naar de voorzitters van alle raden. Concreet wil Jolanda hier een strakkere vorm aan geven waarbij de uitkomsten beter worden geformuleerd, zodat deze ook in de toekomst bruikbaar zijn en niet in een lade of archief belanden. Ze maakt verder een planning en schema op zodra zij de namen van leden Jeugd WMO doorkrijgt, waarbij maart als startdatum wordt aangehouden om dit verder uit te werken/vorm te geven.
2. **Klachten**: Standaardbriefje voor individuele mails van burgers, maar ook: hoe houden we bij of dit een patroon wordt (dus meer klachten) of een incident is. Afgesproken is dat in ieder geval beide raden middels de ondersteuner reageren op de mails. Aangezien dit zeer sporadisch voorkomt, lijkt het ook niet nodig hier een protocol of standardmail voor te ontwikkelen.

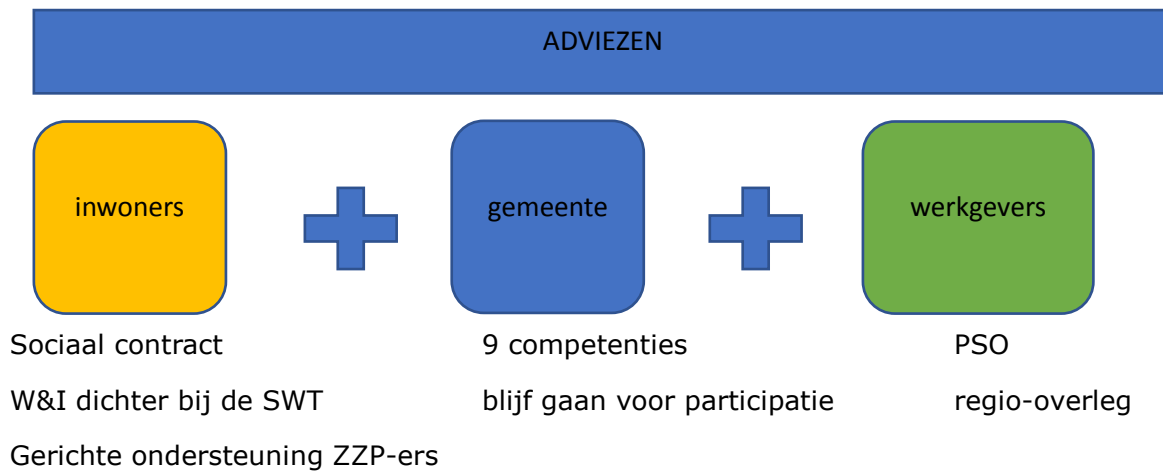
3. **Website** wat wel en wat niet; wij willen alle verslagen erop ten behoeve van de transparantie, zodat de burger het kan volgen.
4. **Terugkoppelingen** voor elk advies geldt: hoe gaan we dat gezamenlijk doen of ieder voor zich. Voor dat laatste is gekozen, gezien de grote hoeveelheid ruis.
5. **Notulen voorzittersoverleg** tot nu toe niet tevreden over hoe dit gaat, dus de vraag: hoe kan dit beter? Zoals: altijd met een ondersteuner die notuleert, zodat de notulen het transparant maken voor iedereen en ook wij terug kunnen kijken op wat er precies is besproken.
6. Wat doen we met **informele adviezen** via mails e.d. Wij willen dit meenemen (op de website) zodat de burger het volgt net als politiek debat. Deze blijven vastleggen en goed overzichtelijk archiveren in eigen archiefkast. Let op overlap, maar tot op heden is daarvan nooit sprake geweest.

Onderwerpen planning 2020 W&I

- Werkgroepen profileren Werk en Inkomen
- Wijkteams: hoe in te delen? Participatie staat centraal
- Brede raad bijeenkomst organiseren: wanneer en waar (contact andere raden)
- Politiek: wie gaat meer aansluiten/inspreken (zie 4 december Rijnstroom visie schulddienstverlening)
- Notulen: alles erin conform agenda; hoe zit dat met AVG - privacy?
- Jaarverslag: vanaf begin lijn volgen "wat gebeurt er chronologisch?"
- Gastsprekers en meer extern informeren: elke 2 maanden of vaker?
- De wijken in: zie jaarplanning
- Wanneer en welke punten voorzittersoverleg?
- Jaarlijkse planning bijeenkomsten
- Scholing en budget: elk jaar, voor iedereen
- Heidag: teamvorm en organisatievorm, ondersteuner, website

Jaarverslag 2020 Werkgroep werk

Onze kapstok blijft van toepassing vanuit "Inwonersperspectief". Wij zien:

Regio-overleg

De gemeente Arnhem is voorzitter binnen het regio-overleg. De adviesraad Arnhem heeft nauw contact over de ontwikkelingen in de regio. De adviesraad heeft in navolging van het bezoek in Tiel het initiatief genomen om tot een "taal" te komen. De verschillende stakeholders in onze regio werken met minstens 3 verschillende systemen. Dit heeft tot gevolg dat een ieder doet wat goed dunkt, maar dat het ontbreekt aan één taal. Hierdoor wordt er slecht met elkaar gecommuniceerd en samengewerkt. Uiteindelijk is de inwoner daar de dupe van omdat de organisaties veelal langs elkaar heen werken. De adviesraad is dan ook van mening dat daar veel winst te behalen valt en zeker waar het gaat om ook de juiste competenties van de inwoner zichtbaar te krijgen voor belanghebbenden om daarmee vanuit ene uitkering naar betaald werk te komen. Er heeft op initiatief van de adviesraad digitaal in juni 2020 een presentatie plaats gevonden m.b.t. het systeem Dariuz. Dit wordt al in 60 % van de Nederlandse gemeentes gebruikt en is wetenschappelijk onderbouwd. En wordt ook wetenschappelijk gevolgd. Aanwezig waren verschillende wethouders en ambtenaren, het UWV en de adviesraad zelf.

Centrum voor Activerend werk(CAW)

De adviesraad heeft 2 maandelijks overleg met de bestuursambtenaar. De adviesraad ziet dat de werkwijze van het CAW steeds verder professionaliseert. Er is een duidelijke plek verworven door het CAW in de keten om van uitkering naar actie te komen. De website wordt bezocht. Hoewel door de pandemie er een teruggang is in het aantal inwoners dat gebruik heeft gemaakt van het CAW ziet de adviesraad een permanente rol voor het CAW. We zijn dan ook content dat het CAW de financiering voor een groot deel nu verkrijgt uit het participatiebudget. Daar hoort het ook is de mening van de werkgroep werk.

PSO

De PSO-Prestatieladder Sociaal Ondernemen, meet in welke mate organisaties aantoonbaar werkgelegenheid bieden ten opzichte van het totale personeelsbestand en of dit op een kwalitatief goede wijze gebeurt. Daarmee worden werkgevers "zichtbaar" gemaakt die mensen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt in hun arbeidsorganisatie hebben toegelaten of zullen toelaten.

Bedrijven zouden een PSO certificaat moeten gaan behalen en houden, **te beginnen bij het bedrijf en de gemeente Arnhem**. Er is onvoldoende aandacht voor dit systeem, dit blijven we volgen.

Participatiewet

Alle stukken die besproken worden in de Tweede kamer en ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd door de leden van de werkgroep "werk". In het bijzonder nu alle steunpakketten die verstrekt worden vanuit de overheid richting gemeente.

Scalabor en WSP

De nieuwe werkgroep "werkgroep Scalabor en WSP" heeft eerste contacten gehad met een vertegenwoordiger van Scalabor. Deze gaf toen aan dat er te weinig doorverwezen wordt vanuit de gemeente. Ook Corona heeft Scalabor parten gespeeld. Maar als werkbedrijf kunnen zij een belangrijke rol in Arnhem hebben.

Deze werkgroep blijft de werkwijze en resultaten van deze belangrijke samenwerkingspartners van de Gemeente nauwgezet volgen.

Sociale wijkteams

De algemene conclusie is en blijft dat in de meeste SWT onvoldoende kennis en interesse is om daadwerkelijk aan de uitvoering van de participatiewet te werken. In 2020 zijn door de gemeente regiomanagers aangesteld speciaal voor W&I. deze blijven in dienst van de gemeente maar moeten nauw gaan samenwerken met de SWT. Door de pandemie is hier nog weinig van te merken, zeker in termen van resultaten.

Adviezen werkgroep werk

Geen specifieke adviezen vanuit werkgroep werk gegeven, wel gezamenlijk vanuit adviesraad W&I

- Sociaal contract
- Visitatie rapport
- Armoede agenda

Arnhem, februari 2021

Werkgroep inkomen

Na het recente vertrek van Wim is de werkgroep armoede enthousiast gestart met het werven van een nieuw lid om de continuïteit te borgen. Vanuit 2017 bestaat de werkgroep uit Pieter Jan en Nanda. In 2019 is Geertruida aangesteld als lid adviesraad W& I en actief geworden in de werkgroep (toen nog armoede, inburgering, schulden) en heeft zij meegeschreven met adviezen voor Schulden en inburgering; beide adviezen zijn meegenomen in de nieuwe beleidsnotities.

Pieter Jan heeft als actief meedenkend lid afscheid genomen vanwege andere activiteiten.

In 2020 is Wim benoemd als lid van adviesraad W& I en actief geworden in de werkgroep Inkomen. Geertruida heeft helaas afscheid moeten nemen vanwege de opstart en groei van haar eigen bedrijf. Jolanda is vanuit de werkgroep werk toegetreden tot de werkgroep inkomen en recent is Mieke als nieuw lid aangesteld, met focus op inburgering, armoede en schulden. Op dit moment is de werkgroep inkomen compleet met 3 actieve leden en met Nanda nog als intermediair vanuit interesse (en kennis-overdracht vanaf 2017 tot heden)

Het huidige team is bezig middels frequente driewekelijkse vergaderingen een duidelijke koers uit te zetten naar specifieke focus en doelen, met aandacht voor:

1. Komen tot een goede taakverdeling en intensieve prettige samenwerking met gezamenlijke visie op inkomen: hoe kun je rondkomen, meekomen en vooruitkomen
2. In kaart brengen en toegankelijk archiveren van eerdere adviezen en aanbevelingen, dit om dubleren te voorkomen en de inzichtelijkheid van gebruikte adviezen te verbeteren.
3. De uitvoering van de beleidsagenda schulden en inburgering volgen door actief te participeren in overleggen met bestuursadviseurs en anderen (Petersborg-overleg/schulden (perspectief en Movisie armoede)
4. Signalen opvangen, zowel veroorzaakt door coronamaatregelen, alsmede structureel door het opstellen van een bestand van maatschappelijke instellingen en organisaties, en over de wijze van vragen stellen en benaderen : wat wil je te weten komen?
5. Het volgen van de themabijeenkomsten politieke agenda voor zover dit de werkgroep aangaat. Bespreken maatschappelijke thematiek om te komen tot betere kwaliteit van de adviezen en begrijpen van de wet/het beleid
6. Met betrekking tot uitvoeringsagenda vanuit adviezen:
  - Advies: Voorstel voor het invoeren van een ondersteuningsovereenkomst, 21 november 2018 (betere flexibele aanpak, meer mensen in beeld, concrete doelen en doorpakken en een regiehouder) veel van dit advies is meegenomen.
  - Advies ter voorkoming van armoede van ZZP'ers en/of ondernemers, 17 januari 2019
  - Bijlage advies 15-1-2019 Voorkoming armoede bij ZZP'ers en ondernemers.
  - Advies notitie en beleid inburgering 31 juli 2019
  - Advies schuldhulpverlening, 31 juli 2019

Aandachtspunten vorderingen

Met betrekking tot armoede en schulden worden er wel vorderingen gemaakt. De Gelrepas is uitvoerig meegenomen en wordt steeds beter ingezet, werkende armen zijn concreter in beeld en er wordt veel beter in kaart gebracht waar en hoe werken loont. Met de beleidsadviseur hebben wij nauw en goed contact en inmiddels is dit beleidsstuk met een aantal moties wel aangenomen. Dus we gaan de uitvoeringsagenda nauwlettend volgen.

Ook ten aanzien van de adviezen met betrekking tot schuldenaanpak is het advies meegenomen, net zoals het aanstellen van een aanspreekpunt per dossier, maar ook het direct doorschakelen naar Plangroep en indien nodig bewindvoerder, zodat er geen kostbare tijd verloren gaat. Met bewindvoerders is een convenant gemaakt met vaste partners. Een voordeel is meer overzicht, maar een nadeel is dat dit vaak grote kantoren zijn, waar minder maatwerk geleverd kan worden bij complexe klanten. Het valt nog te bezien hoe dit uit gaat pakken, maar we willen het wel de tijd geven om te evalueren. Het blijft onder onze aandacht, met name ook focus op de ZZP'ers en ondernemers, die zeker dit jaar enorme klappen hebben opgelopen. Er zijn veel faillissementen, veel zijn gestopt en men verwacht dat 2/3 in de armoede terecht zal komen. Dat is een erg groot gedeelte, dus de aandacht voor dit dossier blijft hoog. Graag willen we beter in kaart krijgen hoe de huidige steun verloopt en welke mensen er toch in de kou blijven staan.

Inburgering heeft een tijd stilgestaan. Door de coronatijd zijn duale trajecten onmogelijk in te zetten en verlopen stroef. Daarbij lopen de taallessen gewoon door, maar ook hier is er sprake van online les wat niet alle inburgeraars ten goede komt. Er zullen dus taalachterstanden ontstaan. Er is nauw contact geweest met de gemeentelijk bestuursadviseur, inburgering en de stichting Boost, waaruit blijkt dat dit dossier de komende tijd ook aandacht behoeft. Door de verstrekking op dit dossier is er meer kennis wat zeker bijdraagt en vervolgadvisie en aanbeveling geeft waar nodig.

Integraal advies: Werkgroep werk en inkomen

1. Aanbevelingen ten behoeve van de bezuinigingen binnen het sociaal domein, nu en op langere termijn , 8 april 2019
2. Integraal advies inzake nieuw te formuleren Armoedebeleid

Dit is gebeurd met het nieuw te vormen beleid "Armoede" waar de adviesraad W&I actief aan heeft bijgedragen vanuit ervaring en expertise van de beide werkgroepen. Daarnaast is verwezen naar de eerdere adviezen welke door W& I met betrekking tot armoede vanaf 2017 zijn opgesteld en aangeboden:

1. Advies inzake visie Armoedebeleid datum: 13-07-2017 (breng werkende armen ook in beeld; hieraan is gehoor gegeven, en zet Gelre pas in als instrument)
2. Advies "Armoedebeleid" preventie en bestrijding stille armoede en sociale uitsluiting 21 september 2017 (meer samen optrekken; hieraan is gehoor gegeven)
3. Advies inzake het te bepalen beleid omtrent het 'bijverdienen in de bijstand' april 2018; dit is uiteindelijk na ons advies aangepast)
4. **Advies** Voorstel voor het invoeren van een ondersteuningsovereenkomst, 21 november 2018 **Bijlage bij advies ondersteuningsovereenkomst**. Kansrijk of kansarm? Aandachtspunten uit de praktijk.
5. Advies Visitatierapport (financiële) beheersbaarheid sociaal domein

Uit de toegenomen armoede kun je niet concluderen dat de vorige armoede beleidsagenda vruchten heeft afgedragen. Dit terwijl dit toch tot voor kort (pre corona fase) een economisch betere fase is geweest, waarin veel werkgelegenheid was en kansen lagen.

Uitgangspunten voor de bijdrage van W&I is dat er een holistische kijk moet komen op armoede en een werkbare definitie. Hieraan hebben de bestuursadviseurs gehoor gegeven. Conform eerder advies vanuit W&I is er nu meer oog voor de werkende armen; tweeverdieners met twee opgroeiende kinderen blijken de grootste groep te zijn die in armoede leeft en werkt.

Vanuit werk en inkomen is altijd uitgegaan van het principe werken moet lonen (basis participatiewet). Nu blijkt dat steeds meer werkende mensen te weinig inkomen hebben om de toenemende lasten te kunnen voldoen, is er sprake van problemen die, zoals jullie terecht al aangeven, niet meer los kunnen worden gezien van andere domeinen. Een voorbeeld is dat inkomsten uit diverse verschillende bronnen komen, loon uit arbeid of uitkering, UVW, Gemeente enz.) en dan nog de toeslagen van de belasting e.d. Dit moet dan gezamenlijk een inkomen opleveren waarbij geldt dat dit sterk fluctueert in hoogte en datum, waardoor men het overzicht verliest. Zorg voor meer synchroniciteit en afstemming waarbij het uitgangspunt werk moet lonen leidend is, dus probeer alles samen te brengen tot een "inkomen" tegenover vaste uitgaven". Hierbij verwijzen we ook naar onze eerdere adviezen met betrekking tot een ondersteuningsovereenkomst met een vast aanspreekpunt als regievoerder.

De adviesronde is afgesloten met een zoom meeting waarbij de bestuursadviseurs armoede samen met een aantal afgevaardigden, deze notities hebben besproken.

Financiering

De gezamenlijke Adviesraden ontvangen een budget van 60.000 euro. Een deel hiervan is bestemd voor de ambtelijke ondersteuning. Daarnaast ontvangen de leden een vrijwilligersbijdrage.

Hieronder een overzicht van de in 2020 gemaakte kosten/gedane uitgaven. Deze wordt als aparte bijlage toegevoegd. Het is conform de planning van dit jaar, waarbij er voor W&I geen extra uitgaven waren begroot, met uitzondering van de voorkant van de website, aangezien deze verouderde informatie bevatte en is aangepast, waarbij werkwijze adviesraad W& I is meegenomen. Extra kosten circa 6.000 euro is vrijgemaakt voor het samenvoegen van Jeugd/WMO. De gezamenlijke raden zijn binnen het budget gebleven van de 60.000 euro.

De begroting voor 2021 zal er gezien de wijzigingen anders uit gaan zien daar er extra geld moet worden begroot voor aanpassingen en wijzigingen voor de website. De drie raden worden immers nu twee raden respectievelijk Jeugd/WMO en W&I wat maakt dat de website dient te worden gewijzigd ook aan de achterzijde. Hierbij zullen ook de archieven worden verbeterd, omdat sinds het afschaffen van de black box de leden hun stukken nergens meer konden plaatsen. Dit heeft ervoor gezorgd dat stukken bij individuele leden blijven hangen en steeds moesten worden opgezocht.

Vanuit W&I wordt een voorstel ontwikkeld door Jolanda en Wim, waardoor het gebruik van een actief archief veel laagdrempeliger en gemakkelijker bewerkt kan worden en beheerd kan worden door zowel de leden alsmede de ondersteuner.

Zoals bekend is, wordt voor 2021 het budget voor de gezamenlijke raden aangepast conform het advies van Petra 2020-2021. In de bijlage het advies van Petra, welke door de raad als volgt zou worden vastgesteld:

“W&I heeft zich gehouden aan het advies van Petra, rapportage pagina 23 hoofdstuk 13, randvoorwaarde staat vermeld dat : “om de gelijkwaardigheid tussen de adviesraad Jeugd/WMO en adviesraad Werk en Inkomen vorm en inhoud te geven, is het noodzakelijk dat het budget van laatstgenoemde adviesraad 1/3 bedraagt van het budget wat voor de adviesraad Jeugd/WMO wordt vastgesteld inclusief de kosten van de onafhankelijk ondersteuner. Bij de adviesraad W& I bestaat de behoefte om zelfstandig de beschikking te krijgen over het budget. Men wil zelf bepalen op welke wijze de ondersteuning vorm wordt gegeven. Het spreekt voor zich dat er bij beide raden transparantie is over de besteding van de middelen.” Zie het volledige rapport voor meer info. In de collega notitie welke is behandeld komt dit gedeeltelijk terug, maar is onduidelijk benoemd.

“College notitie naar B& W spreekt oa. Bij 1.4 ook over ondersteuning van de adviesraden in meervoud.

1.1 Inzetten op versterking van de ondersteuningsfunctie van de adviesraden om bovenstaande beweging te ondersteunen en de waardevolle bijdragen die de adviesraden de afgelopen periode hebben geleverd aan de kwaliteit van onze voorstellen vast te houden.”

Het is dan ook van belang deze uitgangspunten vanuit het advies van Petra vast te houden teneinde de gelijkwaardigheid te kunnen borgen, de onjuistheden te verduidelijken en deze opnieuw aan de raadsleden voor te leggen voor goedkeuring. Immers het zou anders de schijn van “voorkeursbehandeling” kunnen wekken bij de raadsleden en dat willen we voorkomen.

Voor de verdeling van het budget wordt voor 2021, goedgekeurd bij plenair overleg en overleg bestuursadviseurs, het volgende voorgesteld:

Totaal beschikbaar € 125.000,-

Ondersteuning WMO-Jeugd	: € 65.000,-	(0,7 FTE HBO inhoudelijk ondersteuner)
Ondersteuning Werk-Inkomen	: € 10.400,-	(4 uur per week secretariële ondersteuner via De Connectie)
Vrijwilligersvergoedingen	: € 22.920,-	
Totaal	: € 98.320,-	

Restant budget € 28.680,-

Mijn voorstel is hiervan € 3.680,- te reserveren voor uitgaven ten behoeve van de twee adviesraden gezamenlijk.

Daarna is € 12.500,- voor iedere adviesraad afzonderlijk ter beschikking. Dit kan dan vervolgens ook afzonderlijk begroot worden.

De kosten voor secretariële ondersteuning gaan daarbij uit van een hoger uitgangspunt wat deels wordt veroorzaakt doordat de lonen stijgen en wij gebruik moeten maken van een financieel onvoordelige constructie (hoge BTW e.d.) en doordat nooit eerder goed is vastgesteld hoeveel ondersteuning per raad noodzakelijk was om goed te kunnen functioneren. Daarnaast ligt het in de lijn der verwachtingen dat dit kan stijgen naarmate de complexiteit toeneemt (het effect van corona blijkt desastreus bij de invulling van de uitvoering van bijna alle bestuur agenda's en beleid.

Nanda Bakker voorzitter.

Arnhem, februari 2020

Adviesraad W&I

Werkgroep werk: jaarplan 2021

Ons thema:

Van beleid naar uitvoering in 2021

Van uitkering naar zoveel mogelijke financiële zelfstandigheid

En de Participatiewet nu, toekomstgericht, uitvoeren

Het thema voor de werkgroep werk richt zich vooral op de opdracht om zoveel mogelijk inwoners die nu uitkeringsafhankelijk zijn, zo goed, snel en met state of the art middelen te ondersteunen naar financiële, sociale en economische zelfstandigheid. Door de corona crisis zijn/worden veel mensen geconfronteerd met het feit dat hun baan zal verdwijnen of reeds verdwenen is. Werkeloosheid en langdurige inkomensafhankelijkheid zullen zoveel mogelijk voorkomen dienen te worden. Daar ligt een enorme opgave voor de gemeente Arnhem. Immers de uitvoering van de participatiewet is en blijft hun primaire verantwoordelijkheid. Het rijk verstrekt voor deze opgave verschillende ondersteuningspakketten. Dit vraagt van de gemeente en haar stakeholders een actieve houding waarbij een beroep gedaan wordt op **vooruit kijken**.

De werkgroep werk wil tijdens dit jaar de gemeente Arnhem nauwgezet volgen en ondersteunen/ adviezen geven om deze opdracht te ondersteunen.

Ons jaarplan 2021:

1. Het ultieme doel van de participatiewet met betrekking tot werk en inkomen moet in de uitvoering verbeteren. De cijfers in de visitatierapportage zijn alarmerend. De gemeente Arnhem presteert in de benchmark niet goed. Volgen welke verbeteracties daadwerkelijk worden ingezet.
2. De ontwikkeling van KPI's om resultaten van doorbraak naar werk te monitoren gaan wij met veel belangstelling volgen
3. Besluitvorming op ons advies PSO in te voeren nauwgezet volgen, zeker in kader van verbeteracties.
4. Regio ontwikkeling volgen. Bijvoorbeeld de uitwerking van basis APK 3.
5. Opzet Regionaal mobiliteitsteam (april-mei 2021), trekker centrum gemeente Arnhem kritisch volgen.
6. Eerste kwartaalbijeenkomst in de regio ondersteunen "één re-integratietaal" zichtbaar te maken door een presentatie van Dariuz.
7. Een aantal thema bijeenkomsten (workshops voor de adviesraad W&I) organiseren waarbij we de verschillende stakeholders ook willen uitnodigen. Wij willen een verdiepingsslag maken met betrekking tot belangrijke thema's uit de participatiewet.
8. Nadenken over thema "zorgplicht". Hiermee doelt de werkgroep op het instellen van een volgsysteem (de zorgplicht) van de gemeente om inwoners die uitstromen naar regulier werk bij een werkgever (en dus uit de uitkeringssituatie komen en niet meer in beeld zijn) gedurende een periode van 3 tot 6 maanden nauwgezet te volgen. Doel: terugkeer naar uitkeringssituatie voorkomen!!!
9. Onze adviezen volgen door de adviseeigenaar (werkgroep werk). Wij stellen ons een regulier overleg voor, om elkaar ook over en weer scherp te houden!!
10. In regulier overleg treden met verantwoordelijke wethouder/programmamanager en Roland. Wat zijn concrete acties en wat levert het op!!!

11. Reorganisatie W&I volgen, tegen welke do's en don'ts loopt men aan. Zelfreflecterend vermogen blijven toetsen.
12. Ontwikkelingen CAW volgen.
13. Ontwikkelingen rondom Wijkaanpak Arnhem Oost volgen.
14. Onderzoek naar mogelijkheden voor maatwerk in het sociaal domein met de omgekeerde toets

In de tijd uitgezet en met gerichte acties:

	Gemeente Arnhem	Regio (Arnhem voorzitter)
	Programma doorbraak naar werk is leidend	
januari		
februari		
maart	<ul style="list-style-type: none"> • Gesprek controller • Gesprek Mirjam Molenaar • Gesprek Martine Bekamp • Workshop verdieping inhoudelijk thema 	<ul style="list-style-type: none"> • Overleg Kees/Roland • Voortgang één re-integratie taal inspiratie bijeenkomst Dariuz
april	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijke regionaal mobiliteitsteam?? 	<ul style="list-style-type: none"> • Regionaal mobiliteitsteam installeren die de regio april-mei
mei	<ul style="list-style-type: none"> • Workshop verdieping inhoudelijk thema 	<ul style="list-style-type: none"> • Voortgang regionaal mobiliteitsteam
juni	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Voortgang regionaal mobiliteitsteam
juli	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Voortgang regionaal mobiliteitsteam 1 juli 2021 • Verandering loondispensatie
augustus	<ul style="list-style-type: none"> • 	
september	<ul style="list-style-type: none"> • Workshop verdieping inhoudelijk thema 	<ul style="list-style-type: none"> • Tussen evaluatie regionaal mobiliteitsteam
oktober	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
november	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
december	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •

Adviesraad W&I jaarplan werkgroep inkomen

Van beleid naar preventie

1. Focus en taken

- Mieke vraagt naar de structuur en werkwijze van de Adviesraad, want zij wil naast het vergaderen en inlezen graag concreet aan de slag met een onderwerp en interviews om signalen te verzamelen en daar iets mee kunnen doen. Zij doet dit –naast armoede en schulden an sich- graag (ook) vanuit het stukje inburgering/participatie, want dit ligt dicht bij haar ervaring en netwerk, en zij heeft hier affiniteit mee.

De werkwijze is haar duidelijk en daar kan zij achter staan. Iedereen c.q. elke werkgroep, die een onderwerp oppakt, doet dat met het oog op:

- a. Gevraagd advies vanuit huidige beleidsagenda's van de gemeente Arnhem
- b. Ongevraagd advies beleidsagenda's (inclusief uitvoering: hoe dat loopt in de praktijk)
- c. Signalen vanuit Arnhemse inwoners of belangenorganisaties en Turkse e.d. ondernemersvereniging kunnen ook worden meegenomen

Ze wil zich hierin gaan verdiepen en heeft al een afspraak voor een diepte-interview (wijkteam, inburgeraar) gemaakt.

- De affiniteit van Nanda ligt op mensen met chronische aandoeningen, fysieke en mentale beperkingen en hoe zij al dan niet vooruit worden geholpen door beleid en wat de signalen zijn. Zij zal vooral de focus op deze doelgroep houden.
- Deze doelgroep onderscheidt zich met betrekking tot digitale info (kunnen mensen makkelijk genoeg met de computer omgaan en zich online redden of niet), administratie (administratief sterk of niet) en het effect hiervan op armoede en schulden en participatie.

Nanda heeft hiervoor al in 2019 contact gelegd met APCG (Karin en Dick) en binnenkort staat er een zoom afspraak gepland.

Gezien de werkgroepen kan met betrekking tot participatie voor zowel inburgeraars alsmede chronisch zieken en gehandicapten, ook de link worden gezocht met de werkgroep werk; waar nodig zoeken we de samenwerking en waar het de eigen expertise betreft werken we inhoudelijk zelf thematiek uit.

- Jolanda had al aangeven zich te willen richten op de doelgroep ondernemers: welke regelingen zijn er, hoe staan ze ervoor en hoe wordt er doorgeschakeld met betrekking tot participatie en ander werk of opleiding. Hier heeft zij affiniteit mee, aangezien ze zelf ondernemer is en daarnaast is ze is ook bekend met personeelsbeleid. Jolanda houdt zich daarnaast ook bezig met planning van de wijkteams en verzamelen van verslagen.
- Mohammed vind zijn interesse met name in het deel inburgering, welke groepen zich onderscheiden (vluchtelingen en migranten) en hoe zij passen in diverse maatschappelijke onderwerpen als inkomensondersteunende (armoede /schulden) , de participatiewet en doorbraak naar werk

2. Van beleid naar preventie

Vanuit de diverse aandachtspunten die de werkgroep leden hebben, willen wij het accent leggen op preventie.

We zien dat er veel activiteiten worden georganiseerd die online plaatsvinden. Hierbij rijst de vraag wat dit biedt aan de inwoner van Arnhem.

Hoe wordt gemeten wat het resultaat is en wie bepaald de kwaliteit van de dienstverlening. Sluit die wel aan en wat levert het dan op. Deze info krijgen we door diepte-interviews met mensen uit onze netwerken en sleutelfiguren bij instellingen. Daar ligt de komende tijd onze focus.

Het is van belang daarbij steeds in gedachten te houden: wat is nodig om rond te komen, om mee te komen en om vooruit te komen.

Als laatste willen wij goed kijken naar de adviezen die wij hebben uitgebracht in het recente verleden en welke punten daadwerkelijk concreet zijn uitgevoerd.

We zien, gezien de laatste ontwikkelingen en bovenstaande, ruimte voor nieuwe adviezen waarbij minder accent ligt op beleid, maar meer gericht op preventie en het creëren van een goed en stabiel inkomen.

De planning en afspraken zijn vastgelegd in de totale planning waarbij voldoende ruimte en flexibiliteit is. Er is behoefte aan meer kennis van het sociaal domein en het doel is om hierin een groepstraining te volgen.

Maart 2021